

Mellan Stockholms kommun genom dess exploateringsnämnd, nedan kallad **Staden**, och Stockholms läns landsting (org.nr. 232100-0016), nedan kallat **Landstinget**, har under de förutsättningar som anges i § 5.4 nedan träffats följande

Exploateringsavtal

inom Norra Djurgårdsstaden

Etapp Gasverket västra Fastigheten Hjorthagen 1:16 mm.

§ 1

TIDIGARE AVTAL OCH DETALJPLAN

1.1 Markägande

Landstinget är ägare till fastigheten Hjorthagen 1:16 och avser att bygga om befintlig byggnad till museum inom det område, nedan kallat **Fastigheten**, som är markerat med streckad begränsningslinje på bilagd detaljplanekarta, Bilaga 1.

Mellan Stockholms kommun och Stockholms läns landsting tecknades 2012-12-21 köpeavtal gällande del av fastigheten Hjorthagen 1:3 som efter avstyckning bildade fastigheten Hjorthagen 1:16 som i sin utbredning överensstämmer med fasadliv på byggnad 9. I köpeavtalet har reglerats byggnadens skick, antikvariska hänsyn, föroreningar i mark och byggnad, befintliga ledningar mm. Vad som står i köpeavtalet gäller om inte detta avtal säger annat.

1.2 Detaljplan

Avtalet syftar till genomförandet av detaljplan för Gasverket Västra Dp 2011-17188-54, nedan kallad **Detaljplanen**. Detaljplanekarta bifogas, Bilaga 1. Det geografiska område som omfattas av Detaljplanen benämns nedan **Planområdet**.

Landstinget är medvetet om befintlig bebyggelses kulturhistoriska värde och de detaljplanbestämmelser som enligt Detaljplanen gäller för Fastigheten och accepterar detta utan ersättningsanspråk

§ 2

FASTIGHETSBILDNING

2.1 Nybyggnadskarta

Landstinget ansvarar för och bekostar beställning av nybyggnadskarta.

2.2 Servitut och ledningsrätter

Belysning, ledningar mm

Landstinget medger Staden eller den som Staden sätter i sitt ställe att på Fastigheten, där sådant kan ske utan avsevärd olägenhet för Landstinget, utan ersättning för all framtid anlägga, nyttja, underhålla och ombygga för allmänt och gemensamt ändamål

- belysning och skyltar för allmänna gator och vägar efter samråd med Landstinget.
- Infästningar för kvarlämnad utrustning från tidigare industriverksamhet som staden bedömt värdefull för stadsmiljön.

Inom fastigheten får inte vidtas åtgärd som kan förhindra eller försvåra nyttjande eller inspektion av ovan angivna anordningar. Landstinget är pliktigt att utan ersättning tåla i denna punkt angivet intrång och nyttjande, men är berättigad till ersättning för skada på byggnad eller annan anläggning inom fastigheten.

Till säkerhet för dessa rättigheter äger Staden eller den Staden sätter i sitt ställe rätt att teckna servitutsavtal med Landstinget och inskriva det i Fastigheten.

Staden äger rätt att ersätta ovan nämnda servitutsrättigheter med ledningsrätt eller servitut enligt fastighetsbildningslagen.

Väg för transport av museiföremål

Staden medger Landstinget eller den som Landstinget sätter i sitt ställe att på över Fastigheten Hjorthagen 1:3 (Tjänande fastighet), där sådant kan ske utan avsevärd olägenhet för Staden, utan ersättning för all framtid transportera museiföremål på av Staden anvisad sträcka. Staden ska tillse att det är möjligt att på anvisad sträcka, på tjänande fastighet, framföra en transport med 30 meter lång trailer med en totalvikt på ekipaget på 55 ton och ett axeltryck på 10 ton, höjd 4,5 m och bredd 3,3 m. Svängradie och lutning ska motsvara väg för busstrafik. Över parkmark och vid uppställning av kran måste Landstinget skydda marken på lämpligt sätt. Fordonet kan behövas backas in till Fastigheten.

Till säkerhet för dessa rättigheter äger Landstinget eller den Landstinget sätter i sitt ställe rätt att teckna servitutsavtal med Staden och inskriva det i Tjänande fastighet.

Landstinget äger rätt att ersätta ovan nämnda servitutsrättighet med servitut enligt fastighetsbildningslagen.

2.3 Gatukostnader och anläggningsavgifter

Efter genomförande av detta avtal är Landstinget såsom ägare till fastigheten Hjorthagen 1:16 befriat från gatukostnadsersättning enligt Detaljplanen. Detta gäller inte kostnader för framtida förbättringar av gator eller andra allmänna platser med därtill hörande anordningar.

Landstinget svarar för alla övriga kostnader för Fastigheten så som kostnader för anslutning av vatten- och avlopp, el och fjärrvärme m m.

§ 3

GENOMFÖRANDE AV EXPLOATERING

3.1 Samordning och tidplan

Staden och Landstinget förbinder sig ömsesidigt att

- genomföra exploatering på Fastigheten och intilliggande allmän plats i enlighet med Detaljplanen och denna överenskommelse, enligt huvudtidplan daterad 2017-01-12, Bilaga 2.
- kontinuerligt samordna sina exploateringsåtgärder såväl i tid som i utformning och kvalitet. Landstinget är skyldigt att samordna sina entreprenader med Stadens olika entreprenörer, övriga byggherrar inom Planområdet och med de ledningsdragande bolagen. Se bilaga 3, Genomförandekrav vid entreprenadarbeten Norra Djurgårdsstaden,

Produktionsförutsättningar

I syfte att identifiera behov av samordning och minimera konflikter har Exploateringsnämnden upprättat ett PM rörande produktionsförutsättningar

- ”Genomförandekrav vid entreprenadarbeten Norra Djurgårdsstaden – bilaga till Exploateringsavtal för etapp Gasverket Västra”, Bilaga 3

som och ska utgöra förutsättningar i de upphandlingar som parterna gör. Promemorian kan vara föremål för uppdatering före byggstart.

Byggstart och produktionstid

Planerad byggstart för Landstingets exploateringsarbeten inom Fastigheten är tidigast 2017-10-01.

Huvudtidplanen kan ändras efter överenskommelse mellan parterna eller där försening beror på Staden eller omständigheter enligt AB 04 kap 4 § 3 punkt 2-5.

Landstinget är medvetet om att det kommer att ske markarbeten och byggverksamhet i Fastighetens omedelbara närhet efter att museet öppnat, att omgivningen kan upplevas som störande och att samverkan krävs för att minska olägenheter för båda parter. Staden kommer under tiden att tillse att transporter, personal och besökare kan ta sig till Fastigheten.

Finplanering

Staden utför först en arbetsgata med enklare standard och utan planteringar. Slitlager utförs med asfalt. Efter att området är färdigställt i sin helhet utför Staden finplaneringen.

Landstinget ska frånträda allmän plats senast den tidpunkt då Staden ska påbörja finplaneringen enligt huvudtidplanen.

3.2 Sanering utanför fastigheten

För Planområdet gäller de platsspecifika riktvärden och åtgärdsplan som överenskommit med Miljöförvaltningen i Stockholm, enligt följande dokument

- Norra Djurgårdsstaden Anmälan om markrening för etapperna Norra 2, Produktionsområdet och Östra, 2011-12-20 Bilaga 4
- Riskbedömning av förorenad mark – Hjorthagen Norra 2, Östra och Produktionsområdet, 2011-12-20, Bilaga 5

Staden sanerar all mark utanför Fastigheten enligt anmälan om markrening i bilaga 4 och riskbedömning av förorenad mark bilaga 5. Landstinget utför arbeten på byggnader. Sanering av mark och åtgärder på byggnad ska ske samordnat för att minska kostnader och tid för Gasverkets färdigställande. För detta får Landstinget tillfälligt tillträde till arbetsområdet. Parterna upprättar gemensamt tidplan för projektering och utförande av åtgärderna. Vid behov upprättas särskild överenskommelse om kostnad och ansvarsfördelning.

3.3 Sanering inom fastigheten

Landstinget utför och bekostar all den sanering som krävs för att fastigheten ska kunna användas för planerad verksamhet.

Inför markarbeten, t.ex. schakt, pålning, länshållning, skall Landstinget upprätta en anmälan om avhjälpandeåtgärder avseende förorenade massor enligt § 28 förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, med hänvisning till gällande åtgärdsplan och platsspecifika riktvärden enligt första stycket. Landstinget ansvarar för att sända anmälan till Miljöförvaltningen samt bekostar tillsynsavgifter förknippade med ärendet. Staden utför den provtagning, analys och klassificering av massor som erfordras för landstingets utförande av markarbeten, för vilket Landstinget ersätter staden.

3.4 Byggnadsteknik

Befintlig byggnad ska saneras och byggas om så att den blir lämplig för avsedd verksamhet med avseende på föroreningsituationen.

3.5 Bygg- och anläggningskostnader

Landstinget ansvarar för och bekostar projektering samt sanerings, bygg- och anläggningsarbeten inom Fastigheten. Utöver de ersättningar som ska betalas mellan parterna i tidigare avtal (Huvudavtalet upprättat 2008-01-15) ska Staden till Landstinget betala ytterligare 30 miljoner kronor för ombyggnad av byggnaden. Ersättningen utbetalas efter godkänd slutbesiktning av fullständig ombyggnad till museum.

Landstinget ansvarar för och bekostar projektering och genomförande av återställande- och anslutningsarbeten, som måste göras i allmän platsmark invid Fastigheten och som är en följd av Landstingets bygg- och anläggningsarbeten på Fastigheten. Staden skall godkänna handlingar som berör allmän platsmark.

Staden ansvarar för och bekostar projektering samt byggande av gata och park enligt Detaljplanen. Undantaget är att om spår ska anläggas på allmän plats för museets vagnar bekostar Landstinget projektering och utförande av dessa.

Staden utför inga permanenta förstärkningsåtgärder i för transporter av museiföremål till och från Fastigheten.

Kostnader för omprojektering av stadens bygghandlingar och ändring av stadens utförande föranledda av Landstingets önskemål bekostas av Landstinget.

Landstinget är medvetet om att det kan behöva ombesörja och bekosta pumpning av avlopp från källare.

3.6 Gemensamhetsanläggningar

Sopsugsanläggning

Landstinget förbinder sig att, bekosta samt medverka till genomförandet av förrättning enligt anläggningslagen för sopsugsanläggning.

Utbyggnadsetapperna i Hjorthagen i Norra Djurgårdsstaden kommer att ha en gemensam sopsugsanläggning för tre avfallsfraktioner. Anläggningen ska inrättas som gemensamhetsanläggning och ägas och förvaltas av alla fastigheter i utbyggnadsområdet, genom en samfällighetsförening. Sopsugsanläggningen består av huvudledningar, ledningar och en gemensam terminal samt erforderliga tillbehör. Anslutning till sopsugsanläggningen ska göras enligt stadens anvisningar.

Staden har åtagit sig att förskottera kostnader för och ansvara för utförande av den gemensamma sopsugsanläggningen fram till kvartersgräns och åtar sig att ansöka om inrättandet av gemensamhetsanläggningen. Anläggningen skall överlåtas till samfällighet när anläggningen är fullt utbyggd, preliminärt 2022.

Utförandekostnader för gemensamhetsanläggningen baseras på den slutliga gemensamhetsanläggningens bedömda slutkostnad. Utförandekostnaderna uppgår till 219 kr per kvm ljus BTA exkl moms (2014).

Parterna är överens om att beräkning av Fastighetens andel för såväl utförande som drift och underhåll ska grundas på den anslutna bebyggelsens bruttoarea ovan mark (ljus BTA enligt godkänd bygglovhandling). För verksamheter medräknas halva arean. Avrundning görs till 100-tal m².

Landstinget ska bekosta Fastighetens andel av gemensamhetsanläggningens utförandekostnad. Landstinget skall erlägga betalning senast 3 månader efter att Detaljplanen vunnit laga kraft.

Stadens förskottade kostnader gäller fast utan indexreglering t.o.m. 20131231, därefter uppräknas den med index enligt Litt 126 Köpcentrum och logistikbyggnader med stomme av stål. Basår dec 2012. Utförandekostnader som erläggs vid anslutning till anläggningen under 2014 räknas upp till dec 2013 och gäller fast under hela 2014. På motsvarande sätt räknas kostnaden upp för kommande år.

Staden ansvarar för utförande av drift och underhåll av sopsugsanläggningen fram tills gemensamhetsanläggningen bildats. Fastighetens andel av kostnaderna beräknas utifrån

andelstal enligt ovan och staden debiterar Landstinget löpande baserat på redovisad självkostnad.

Landstinget förbinder sig att med övriga tomträttshavare/fastighetsägare till de fastigheter som skall anslutas till anläggningen snarast träffa överenskommelse angående denna. I överenskommelsen skall regleras anläggningens läge och utformning, utrymmen som skall upplåtas för anläggningen, ersättningar och grunder för ersättningar som skall betalas med anledning av anläggningen samt formerna för anläggningens förvaltning. Staden åtar sig att samordna framtagande av överenskommelsen enligt detta stycke.

3.7 Bygg- och informationsskyltar

Landstinget förbinder sig att utan kostnad för Staden med skyltar på plats kontinuerligt informera allmänheten om projektet och byggnadsarbetena och därvid ange Stadens medverkan i projektet. Text på byggskylten angående Stadens medverkan i projektet ska utformas efter anvisningar från Staden.

3.8 Byggytor och byggetablering

Landstinget förbinder sig att i god tid före byggstart samråda med Staden om vilka ytor, som behövs för bygget och byggetablering och under hur lång tid dessa behövs.

Staden kommer i samråd med byggherrarna att upprätta skedes- och samordningsplan som bl.a. utvisar etableringsytor inkl. tider för dessa, transportvägar och färdigplaner.

För upplåtelse av etableringsytor som ännu ej är allmän plats utgår ersättning för nyttjanderätt med 260 kr/m² och år.

Landstinget svarar för samtliga kostnader och tillstånd för etableringsytorna.

3.9 Bygglogistikcenter (BLC) i Norra Djurgårdsstaden

Ett lokalt Bygglogistikcenter kallat BLC finns för Norra Djurgårdsstaden. Syftet med BLC är att skapa ett hållbart och resurseffektivt byggande inom stadsutvecklingsområdet. Samtliga byggherrar inom stadsutvecklingsområdet ska ansluta sig till BLC. I Bilaga 6:1, Faktablad 12, redovisas tjänster och kostnadsfördelning samt i Bilaga 6:2, Prislista lots och anslutningsavgift. Ytterligare information finns att hämta på BLC:s webbplats, www.ndslogistik.se.

3.10 Gemensamma kostnader

Kostnader för arbeten och tjänster av för etappen gemensam art som utförs av Staden eller BLC inom etappens arbetsplatsområde och som debiteras Landstinget, se PM Genomförandekrav, Gemensamma arbeten, Bilaga 3.

Gemensamma kostnader kan variera i art och omfattning beroende på förutsättningar i specifikt område och skede.

Arbetet sker i samverkan och dialog mellan berörda Bolag i området och Staden.

3.11 Dagvatten

I enlighet med Stadens dagvattenstrategi (KF 2002-10-07) förbinder sig Landstinget, genom val av byggnadsmaterial att inte förorena Fastighetens dagvatten med tungmetaller eller andra miljögifter. Dagvattnet skall efter fördröjning där detta inte är orimligt avledas från Fastigheten, enligt ”Gasverksområdet, Dagvattenstrategi, Version 2.0, 2015-03-13”, Bilaga 7 och Stockholm Vattens AB:s anvisningar.

3.12 Kvalitetsprogram

För att samordna och skapa gemensamma kvaliteter i den nya och befintliga bebyggelsen och för att samordna utformningen av fastigheternas gårdar, med utformningen av gator och parker har ett kvalitetsprogram för gestaltning upprättats för Detaljplanen. Kvalitetsprogrammet utgör ett för Staden och byggherrarna gemensamt underlag för projektering, bygglovhantering, byggande och förvaltning av bebyggelse.

Landstinget förbinder sig att följa kvalitetsprogrammet vid projektering, upphandling och ombyggnad av bebyggelse på Fastigheten samt att ha kostnadsansvaret för dess genomförande.

3.13 Inrapportering av geotekniska utredningar

Landstinget skall sända in resultatet av alla geotekniska undersökningar som genomförs inom Planområdet till Stadens geoarkiv, via www.stockholm.se/geoarkivet.

3.14 Avfallshantering

Landstinget har tagit del av Stockholms stads riktlinjer ”Projektera och bygg för god avfallshantering” samt ”Särskilda riktlinjer för avfallshantering i Norra Djurgårdsstaden” januari 2015, Bilaga 8

Landstinget förbinder sig att ansluta Fastigheten till sopsug samt den därtill eventuellt hörande gemensamhetsanläggning, enligt § 3.6 ovan.

Landstinget skall för omhändertagande av organiskt avfall inrätta avfallskvarnar.

§ 4

MILJÖPROFILERING NORRA DJURGÅRDSSTADEN

4.1 Miljöåtaganden för etapp Gasverket

Norra Djurgårdsstaden har utsetts till en miljöstadsdel och för varje etapp har ett särskilt handlingsprogram tagits fram. För Gasverket gäller ”Handlingsprogram vid planering, projektering, byggande och förvaltning av bostäder, kontor och handel i nya och befintliga byggnader inom Gasverket” daterad 2014-11-12. Därefter har miljökraven förtydligats och förtecknats i ”Kontrollplan Gasverket”, Bilaga 9.

Landstinget åtar sig att uppfylla miljökraven enligt ”Kontrollplan Gasverket”.

Det fortsatta arbetet med miljöåtaganden sker i dialog mellan Landstinget och Staden. Dock gäller att Landstinget skriftligen skall anmäla och motivera eventuella önskemål om avvikelser från kontrollplanen. Avvikelserna skall godkännas av Staden.

Stockholms stad kommer att göra uppföljningar av landstingets kravuppfyllelse enligt "Kontrollplan Gasverket" genom projektets olika skeden. Landstinget åtar sig att, på egen bekostnad, aktivt medverka till att genomföra denna uppföljning.

§5

ÖVRIGA VILLKOR

5.1 Viten

5.1.1 Tillträde

Landstinget behöver få tillgång till sin fastighet vid den tidpunkt som överenskoms i Huvudtidplanen, eftersom Landstinget handlar upp entreprenörer etc till viss tidpunkt. Staden förbinder sig, vid vite om tjugofemtusen (25.000) kronor per vecka, att lämna Landstinget tillträde till sin fastighet, om parterna inte kommit överens om tidsbegränsad avstängning av tillfartsväg.

5.1.2 Finplanering

Staden måste få tillträde till gatu- och parkmarken för att kunna finplanera marken enligt huvudtidplanen. Landstinget förbinder sig att, vid vite av tjugofemtusen (25.000) kronor per vecka senast dag innan Staden ska påbörja finplanering enligt huvudtidplanen, lämna Staden tillträde till gatu- och parkmarken. Vitet kvarstår till och med att Staden fått tillträde till marken eller att ny uppgörelse träffats.

5.1.3 Etableringsytor

Landstinget skall tillse att Landstinget, eller av Landstinget anlita en entreprenör håller sig inom Fastigheten och av Staden anvisad byggetableringsyta. Om så ej sker och detta har påpekats av Staden skall vite utgå med 200 kronor per påbörjad vecka och kvadratmeter mark som Landstinget eller dess entreprenörer nyttjar utanför Fastigheten och av Staden anvisad byggetableringsyta.

5.2 Överlåtelse av avtal

Landstinget förbinder sig att vid överlåtelse av äganderätten till Fastigheten tillse att de nya ägarna övertager samtliga förpliktelser enligt detta avtal.

5.3 Flytt av museum

Staden bekostar redovisade verifierade flyttkostnader för spårvägmuseet enligt § 10 i ändringsavtal för Huvudtalets bilaga 12 upprättat 2013-12-19.

5.4 Överenskommelsens giltighet

Denna överenskommelse är till alla delar förfallen utan ersättningsrätt för någondera parten om inte

dels Stockholm kommuns exploateringsnämnd senast 2017-04-30 godkänner överenskommelsen genom beslut som senare vinner laga kraft.

dels landstingsfullmäktige godkänner förslag till genomförandebeslut för Fastigheten, senast 2017-12-31, genom beslut som senare vinner laga kraft.

* * * * *

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den

För Stockholms kommun
genom dess exploateringsnämnd

För Stockholms läns landsting

.....
()

.....
()

.....
()

.....
()

Bevittnas:

.....
()

.....
()

BILAGOR

1. Detaljplanekarta, Dp 2011-17188-54
2. Huvudtidplan, daterad 2017-01-12
3. Genomförandekrav vid entreprenadarbeten Norra Djurgårdsstaden, daterad 2015-05-20
4. Anmälan om markrening för etapperna Norra 2, Produktionsområdet och Östra, daterad 2011-12-20
5. Riskbedömning av förorenad mark – Hjorthagen Norra 2, Östra och Produktionsområdet, daterad 2011-12-20
6. Fakta och priser för bygglogistikcenter, daterad 2015-01-01
7. Gasverksområdet, Dagvattenstrategi, daterad 2015-03-13
8. Särskilda riktlinjer för avfallshantering, daterad jan 2015
9. Kontrollplan Gasverket, daterad 2015-01-01